

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Dominica. iii. aduentus. Sermo sup[er] eua[n]gelium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

ra cum tanto desiderio in cremuz venisset nisi magnū quēdam et mirabile se viderē existimās. Existis inq̄ videre arundinē vento agitātā: q. d. Non sūt in vobis sicut arundo. Hoc dixit ne occasiō in terrogatōnis p̄ discipulos Joānis facile suspicarentur turbe ioannē de ch̄o dubitasse postq̄ de eo testimonium p̄hibuerat. Grego. Discamus et nos fratres arundinem v̄ro agitātā nō esse. Solidem⁹ animum inter auras linguaz positū: sicut instabilis status mentis nostre. Nulla nos detractio ad iram puocet: atq; ad remissionē inutilis gratie nullus fauor inclinet: nō nos prosa eleuent: nō aduersa pruriant: vt qui soliditate fidei figuramur: neq; rerum transeuntium mutabilitate moueamur. Hec Grego. Secundo em̄ comēdat a vite austeritate: q; nō fuit molli- bus vestitus nec delicijs vsus. Unde dicit: Sed quid existis videre: hominē molli- bus vestitū. s. p̄ curam carnis deliciosam: quasi dicat: nō. quia vitz Joannes vestimentū habebat de pilis cameloz: et esca eius erat locuste et mel siluestre et manebat in deserto: ideo subditur: Ecce q̄ molli- bus vestitus: et delicijs vrunt: nō in deserto sed in domib; regū sunt. Ad hoc enim multi magnatibus adulant vt cum ipsis comorantes delicijs vtantur: sed homines veritatis talia aspernantur: Unde narrat Valerius q̄ quidā dicit Dionisi olera lauanti: Si tu Dionysio adulari velles: ista nō ederes. Cui respondit: Si tu ista edere velles: Dionysio adulari nolles. Et sequitur: Hic veridic⁹ veritatis annūciator malens oleribus sustētan q̄ magnatib; adulari: sed heu multi homines faciunt cōtrariū. Chryf. Molli- bus vestitus rigidam dissoluit animam: et si rigidum corp⁹ assumat et asper: d̄ facili p̄ huius molliciem delicatuz reddit et fragile. Facto autē corpore molliori: necesse est et animā participare lesione. Nam vt plurimū opationes ipsius consonāt dispositio- nibus corpis. Hec Chryf. Dyflice p̄ vestes molles signantur adulatorēs: sicut enim indumentū adaptat se illi cuius est: sic adulatorēs adaptat se malis q̄rentes eis in omnib; cōplacere. Sed fm̄ Grego. Joānes sic molli- bus vestitus nō erat: quia

peccantium victa non blandiendo fouere: sed increpando castigare nouerat. Tertio comēdat eū a p̄sone dignitate et noticie sublimitate: Cū dicit: p̄phetam: etiā dico vobis et plusq; p̄pheta: tū qz ab vtero matris p̄phetare cepit. Tum quia finis p̄phetarum fuit. Tum quia ch̄m ab alijs p̄u- uisum et p̄dictum digito demonstrauit: et in iordane baptizauit et specialis eius p̄cursor: et p̄eco fuit: ideo subdit dominus: Hic est enim de quo scriptū est Mat. iij. Ecce ego mitto angelū meū ante faciem tuā q̄ p̄parabit viam tuā ante te. Chryso. Hitto ante faciem tuā: hoc est p̄ te. Sic em̄ qui p̄ regis currū incedunt alijs sūt clariores: ita et Joānes p̄ ch̄m p̄ntiaz Hec ille. Recte autē dicit ioānes angel⁹: Cū p̄pter officij dignitatē: q; ch̄m nūcius: quod est officij angelicuz. Cū p̄pter v̄re angelice puritatem: quia virgo purissim⁹ et excellenter contemplatiu⁹. Chryf. Beatus Joānes qui tale meruit habere lau- datorē: Audi nūc et intellige dignitatē Puto si nō esset audacie dicerē q̄ glori- osior est ioānes: q; homo fuit: et p̄pter me- ritū virtutis angelus est vocat⁹: q; si noie angelus et natura fuisset. Angelus em̄ hoc ipm̄ q; angelus est nō tantū est virtutis p̄- miū q̄ntum nature p̄rietas. Iste autē mi- rabilis est: q; in natura humana angelicā trāsgressus est scitātē. Et hoc obtinuit p̄ dei gratiā: quod natura nō habuit. Hec Chryf. Patz: itaq; mirabilis comēdatio Joānis ch̄o. ex q̄ etiā sequit̄ q̄stionez p̄ discipulos suos ad ch̄m trāsmissam dice- do: Tu es qui venturus es: an aliū expe- ctamus. Nullaten⁹ ex ignorantia Joānis p̄cessit: siue eius dubietate circa p̄sonaz ch̄m: sed timodo p̄pter discipuloz instru- etione. Simus itaq; in fide stabiles cum Joāne deuote cōtemplantes ch̄m iam venisse p̄ redemptionē humana et certissi- me expectantes ipsum ad iudiciū venturū vt sic motiū habeam⁹ et amoris et timoris et timendo et amādo ad ipsum puen- re mereamur. Amen.

Dominica. iij. aduentus.
Sermo sup̄ euāgelium;

b z

Quis es

Jo. j. Hanc interrogationē frequē sibi met facere vniū quisq; debet vt sic cognoscat seipm: quoniam sicut dicit Bern. Scd nemiē abscq; sui cognitiōe saluari de qua nimitz mater salutis hūilitas outz ruzoz dñi q; z ipse initiū est sapie. Hec ille. Interroga ergo teipm. Tu quis es: z rñde qm homo es de humo: terra de terra. **Uñ** quidā. Luz sex cū limus cū resvilissima sim. Unde supbimus in terrā terra redimus. Hec q; interrogatio docet nos hūilitatē quā z ex emplo iōanis addiscere z sectari debem? si bene cōsiderem? textū euangeliū hodie nī vbi triplex dñditur iōanis hūiliatio.

Prima est hūiliatio negatiua.

Secda est hūiliatio affirmatiua:

Tertia est hūiliatio cōparatiua:

Prima est hūiliatio negatiua q; vitz apparuit rñdendo negatiue ad interrogatiōes sacerdotū z leuitaz q; miserūt iudei ab hierosolymis sacerdes z leuitas ad iōanem vt interrogarēt eū. Tu q; es. **Chry.** Sic em fide dignū existimaue rūt esse iōanem vt ei de seipso dicēti crederent. **Aug.** Nō mitterēt nisi monerentur excellētia auctoritatis ei? q; ausus est baptizare. Hec ille. Interrogationē autē triplicē pposuerūt iōani q; rentes q; es: ad quā triplicē interrogationē respondit negatiue.

Primo si esset christus.

Secūdo si esset helias.

Tertio si esset ppheta.

Primo igit interrogat si ipse est chūs. Tu em q; rūt tu q; es. sicut dē **Chry.** licz nō querant expresse an ipse esset christus. **Bēn** intēdebāt in corde. **Uñ** z iōanes ad mētē eoz intendēs cōfessus est q; nō sum ego chūs. **Greg.** Hic nobis iōanis hūilitas cōmēdatur q; cū tante p̄tutis esset vt chūs credi potuisset: elegit solide subsistere in se ne hūana opinione raperet inanif sup se. Hec ille. **Sed** attēde q; iudei extimabāt iōanē esse chīm in lege pmissū patz q; fm scripturas tps messie adesse fuit eis notū: sed mira cecitas iudeoz qui cū crederent iōanē eē chīm credere nolē

bant ipi iōanni testimoniū danti de chō. **Supradictā** autēz iōanis hūilitatē multo gnus ille nō habuit q; se extollens diuinā sibi honore vsurpabat. **Et** adhuc hodie qdā imitantur luciferū vt tyranni q; seute doriolenter p̄sumt: et ambitiosi q; se extollendo nequiter superioritatē q̄rūt. **Quidā** imitant proplastū vt heretici z homines mūdane sapiētie q; pl? volūt sape cōpōrtz. **Quidā** vero p̄figurant antichīm vt hy? porcite simulātes scitatem ac mendaces z dolosi negantes veritatē. **Secdo** interrogant di. **Helias** es tu? **Aug.** Nouerāt em q; p̄cessurus erat helias chīm. **Ideo** audietes q; iōanes chīs nō esset q̄runt si ipse est helias. **Et** rñdit. **Nō** sum. **Greg.** **Iōanes** in spū quidē helias erat: in perso na helias nō erat. **Tertio** querūt **Propheta** es tu. **Q;** em negauit se esse heliaz quē ante chīm nouerāt esse venturū: quē rebāt si ppheta eēt scz ille de quo moyses locutus est quē etiā ante christū venturū **Credebant.** **Erāt** famosa opinio tūc rē? poris q; ante christū veniret vn? mag? ppheta singularis p eo q; scriptū ē deuter. xviij. **Propheta** suscitabit de? de fratribz vris ipm tanq; me audietis qd tñ fm veritatē intelligendū est de ipso chō licet iudei intēdēt de alio. **Interrogauerūt** ergo iōanē si esset ille ppheta. **Et** rñdit. **Nō.** **Orig.** **Iōanes** em iuuit qm christus ille ppheta esset. **Hec** ille. **Ptz** itaq; iōanis hūilitas qui cū tam famatus esset vt christus si velle crederet. noluit q; nō solum chūs: s; nec helias: nec ppheta aliū reputari: z hoc est p̄tra eos q; se iactāt de genere: vita: sciētia z hmoi.

Secūda ē hūiliatio affirmatiua q; videlicet: apparet in respōsione quā dedit iōanes pharisais. **Dixerūt** em ei. **Quis** es vt responsum dem? his q; miserūt nos. **Quid** dicis de teipso? **Ait.** **Ego** vox clāmantis in deserto. **dirigite** viā dñi sicut dicit **Esaias** propheta. **Chry.** videntis hos vehementius insistentes z interrogantes. **Hunc** autem cum mansuetudinē eas que non erant vere suspiciones destruentē et eam q; est vera ponentē. **Orig.** **Dicit** autē iōanes se eē vocē nō clamantē sed clamantis in deserto: eius scz qui clamabat. **Si quis** sitit veniat ad me z bibat. **Hec** ille.

Alij quide pphete fuerunt tanq̄ sonus: sed Joannes vt vox verbi: qz illi de remotis iste de p̄p̄quo christu indicauit di. Et ce agnus dei. Apparet autē ioānis humilitas in eo q se vocē dicit. Vox em modice est stabilitatis: modice pmanētie. Iōo fragilitatē suā cōsiderans se vocē di. q. di. Ego modicu qd veni. Spūaliter aut p io annē intelligit p̄dicatoz qui puenit spiritalē ch̄i aduentum. Et dicit p̄or Gloriam dicit in deserto. s. p̄sentis vite. dirigite viam dñi. s. o vos pctōres. Hec autem via est tripliciter dirigenda.

Primo tumorē superbie d̄ corde amouendo.

Scdo spinas auaricie de corde euellendo.

Tertio lutum luxurie virtuosē cohibēdo.

Primo tumorē supbie p̄planādo et humiliando: vt sit via plana. Grego. Illam quā nō inuenit humilē: vitas fugit mentē. Et Prover. xj. Ubi humilitas ibi sapia rē.

Scdo spinas auaricie extirpādo. Gre. Profecto diuitie spine sunt: qz cogitatio nū suaz aculeis mentē pungūt. Tertio lutum luxurie emūdando. Gal. v. Qui ch̄i sunt carnē suā crucifixerūt cū vicis et p̄u piscētijs. Ideo Paul. j. Cor. ix. Castigo corpus meū et in seruitutē redigo: ne rē.

Tertia est humiliatio cōparatiua: q̄ vicē se humiliat in p̄paratōe d̄i: qz interro gauēte eū dicētes: Quid ē baptizatus si tu es ch̄is neqz helias neqz ppheta. Rēdit ioānes di. Ego baptizo vos in aqua rē. vsqz in finē. Ubi ioānes se humiliat respectu ch̄i.

Primo q̄ ad effectū baptizatiōis

Scdo q̄ ad fastigiū p̄lationis.

Tertio q̄ ad actū reputatiōis.

Primo q̄ ad effectū baptizatiōis: cū dicit Ego baptizo vos in aqua. s. p̄paratiue cor pora nū abluēdo: ad significandū illū qui venturus est q̄ baptizabit in spūsancto et anias abluendo. Unde subdit: Medius autē vestz stetit. i. p̄sens est inter vos quē p̄dico: qui. s. baptizabit spūsancto: ideo baptisimus me solū est vmbra et figura baptisimi purgatiui animaz. Theoph. De dius quide erat inq̄ntū mediator dei extērens et hominū ch̄is iesus medius p̄ba

riseroum extērens volens illos deo iūgere: sed ipsi nesciebant eū. Secūdo q̄ ad fastigiū p̄lationis: quia vicē ioānes testatus est ch̄m esse sibi p̄latum dicēs: Ipse est qui post me venit: qui ante me factus est. Grego. Post me venit: quia post iōo dū natus. ante me autē factus est: qz mihi p̄latus. Tertio q̄ ad actū reputatiōis: quia omnino se indignū reputabat: vel minimū obsequiū ch̄io exhibere. Uñ dicit: Cuius ego nō sum dignus vt solū corrigiā calciāmeti. Chrys. Ne existimes p̄parabilem esse excellentiā hanc/ incōpabilitatē ostendere volens: subiūgit. Cui ego nō sum dignus vt solū corrigiā calciamenti. q. di. In tantū est ante me et ego neqz in vltimis ministroz eius vocari dignus sum. calciamentū eius solvere vltimi ministerij res est. Grego. Incarnatō dñs veniens q̄si calciatus apparuit qui in diuinitate sua morticina noctre corruptio nis assumpsit. Corrigia ergo calciamenti est ligatura mystērij. Ioānes ergo solvere corrigiam calciamenti eius nō valet: qz in carnationis mystērij nec ipse inuestigare sufficit. Hec ille. Ex dicitis ergo apparet humilitas ioannis: quā imitari debemus pro virtibus. Hec em maxime dispōit hominem vt ad eum spiritualiter dominus veniat et in eo p̄maneat. Aug. O q̄ sua uis es domine: humiles spiritu sunt domus tua. Studeamus igitur veram habere humilitatem vt puenire valeamus ad reprobissimam humilibus celestis glorie sublimitatē. Amē

Aliud thema pro Ad. uerbu.

Induimini dominū Iesum christum Rhoma. xij. Induite nouum hominē qui s̄m deū creatus est in iusticia et sanctitate veritatis. Ephes. iij. Eadem est sententia in themate et prothemate. In quo prothemate tria sunt consideranda. Primo est salutaris exhortatio: Induite nouū hominē: id est christū imitandū: scz sancta e